

سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

ایمنی هنگام کار با تراکتور و دیگر ماشین آلات کشاورزی

عنوان: ایمنی هنگام کار با تراکتور و دیگر ماشین آلات کشاورزی
گردآورنده: محمد محمدی، کارشناس مسئول مکانیزاسیون اداره
امور فن آوری های مکانیزه سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
مدیر داخلی: مهندس محمد اکبری
ویراستار ترویجی و ادبی: مهندس علی مصطفوی
طراحی و صفحه آرایی: نعیمه قاسمیان
تهیه شده در: اداره رسانه های آموزش و ترویجی مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان اصفهان
ناشر: سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
شمارگان: ۲۰۰۰
نوبت چاپ: اول
مسئولیت صحت مطالب با گردآورنده است.

شماره ثبت در شورای انتشارات سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان به شماره ۰۲/۱۴۰۳/۵۰/۴۰ تاریخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۰ است

نشانی: اصفهان - خیابان هزار جریب - سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی - اداره رسانه های آموزشی و ترویجی
تلفن: ۰۳۱-۳۷۹۱۳۱۳۵

۱۹- قرار نگرفتن طولانی در معرض صدا و ارتعاش بیش از حد، به دلیل اینکه کار مداوم با ماشین آلات کشاورزی و صدای بیش از حد و طولانی، باعث کاهش شنوایی، ایجاد عوارض عصبی و روانی می گردد ضمن اینکه ارتعاش نیز می تواند سبب سفید شدن انگشت، سرگیجه، تهوع، سستی بدن و خواب آلودگی گردد.

۲۰- نپزیدن از روی تراکتور و عدم عجله و شتاب در زمان پیاده شدن.

۲۱- قطع کردن همه کلیدهای الکتریکی در هنگام ترک تراکتور و پائین آوردن همه ادوات.

۲۲- عدم وجود مواد اضافی از قبیل سنگ های درشت، چوب، گونی، حیوانات ولگرد و ... در زمین های کشاورزی برای جلوگیری از واژگونی تراکتور و دیگر ماشین آلات کشاورزی.

اداره رسانه های آموزشی و ترویجی ۱۴۰۳

یکی از موارد بسیار مهمی که در حوزه مکانیزاسیون و ماشین‌های کشاورزی کمتر مورد توجه واقع شده و کشاورزان و رانندگان حرفه‌ای تراکتور آن را زیاد جدی نگرفته و چندان آن را رعایت نمی‌کنند موضوع بسیار مهم ایمنی می‌باشد. سالیانه تعدادی از کاربران ماشین‌آلات کشاورزی کشور در حوادث رانندگی و حین کار با تراکتور و دیگر ادوات کشاورزی جان خود را از دست داده‌اند که تعداد قابل توجهی از این حوادث در زمین‌های کشاورزی و پارکینگ‌ها بوده است؛ حدود ۷۵ درصد این افراد به خاطر واژگونی تراکتور و ۲۵ درصد با تصادف و موارد دیگر جان باخته‌اند. با توجه به کاربرد بالای تراکتورها در مزارع کشاورزی، این دستگاه بیشتر از هر عامل دیگری باعث صدمات گشوده در مزارع می‌شود. بر اساس حوادث سال‌های گذشته؛ واژگونی، گریختن یا فرار تراکتور، گردش تراکتور به دور خود و همچنین محور تواندهی (PTO) تراکتور، باعث بیشترین حوادث گشوده در مزارع بوده‌اند.

۱

به منظور پیشگیری و جلوگیری از بروز حوادث مربوط به تراکتور و ماشین‌آلات مربوطه و دنباله‌بندها، موارد زیر توصیه می‌گردد:

- ۱- کسب مهارت کافی با شرکت در کلاس‌های آموزشی مهارت و سرویس و نگهداری تراکتور و کارگاه‌های آموزشی ایمنی همچنین دریافت گواهینامه ویژه تراکتور و ماشین‌آلات کشاورزی.
- ۲- رعایت سرعت مطمئن کاری و اجتناب از سرعت بالا و رعایت احتیاط در هنگام دور زدن.
- ۳- عدم رانندگی با تراکتور و دیگر ماشین‌آلات کشاورزی در زمان خستگی (استراحت ۱۰ تا ۱۵ دقیقه‌ای پس از هر ۲ تا ۲.۵ ساعت کار).
- ۴- اجتناب از دستکاری ابزار ایمنی از قبیل ساختار حفاظتی در مقابل برگردان شدن.
- ۵- عدم روشن کردن تراکتور در حالت خلاص و روشن نکردن تراکتور از روی زمین و از بین چرخ‌های تراکتور.
- ۶- درگیر نبودن محور تواندهی در زمان استارت زدن و روشن کردن تراکتور.
- ۷- فراهم کردن تهویه کافی در زمان روشن کردن تراکتور در داخل کارگاه (منواکسیدکربن، که یک گاز بی‌بو و بی‌رنگ و کشنده بوده و در گازهای خروجی همه موتورهای موجود است).

۲

- ۸- قفل کردن هر دو پدال ترمز به جز در موارد ضروری.
- ۹- استفاده از چراغ‌های اخطار دهنده در جلو و عقب تراکتور و دیگر دستگاه‌ها.
- ۱۰- تجهیز تراکتور به قاب‌ها و اتاقک محافظ واژگونی.
- ۱۱- تجهیز تراکتور به آینه‌های بغل و داخل کابین.
- ۱۲- نصب یک دستگاه کپسول اطفاء حریق (آتش‌نشانی) در داخل تراکتور.
- ۱۳- خودداری از جابجایی افراد با تراکتور بدون اتاقک ایمن؛ و همچنین اجتناب از سوار کردن افراد زیر ۱۳ سال بر روی هر قسمتی از تراکتور حتی اگر مجهز به اتاقک باشد.
- ۱۴- عدم سوار کردن افراد اعم از مسافر و غیره در داخل تریلر تراکتور.
- ۱۵- قسمت‌های گردنده و متحرک تراکتور از قبیل شافت تواندهی (PTO) لازم است دارای حفاظ مناسب باشند.
- ۱۶- تجهیزاتی که به تراکتور وصل می‌شوند به تکیه‌گاه مناسب مجهز شوند.
- ۱۷- اجتناب از عملیات کشاورزی در شیب‌های تند؛ یک تراکتور بدون بار در شیب ۲۵ تا ۳۰ درجه تا زمانی که زمین محکم و خشک باشد می‌تواند حرکت نماید ولی هرچه بار متصل به تراکتور بیشتر باشد بسته به وزن بار و محل بار، شیب مجاز کمتر می‌گردد. در صورت تناسب بار، حداکثر شیب مجاز ۲۱ درجه خواهد بود.
- ۱۸- خودداری از بلند کردن بار با وزن بیش از میزان توصیه شده به منظور جلوگیری از واژگون شدن تراکتور.

۳